

GIFT KVINNAS SLÄKTNAMN.

AV

JUR. KAND MÄRTA BJÖRNBOM ROMSON.

"Hustrun erhåller med vigseln mannens släktnamn; dock må hon bära sitt eget och mannens namn i förening, om hon gör anmälan därom i den ordning Konungen bestämmer." (Nya G. B. 5 kap. 15 §.)

"Går äktenskap åter jämlikt 1 § och var mannen vid vigseln i god tro men hustrun ej, eller vinner mannen återgången enligt 2 § första stycket eller 3 §, och var den omständighet, som föranledde återgången, vid vigseln känd för hustrun, varde, om mannen i målet om återgång det äskar, förbud henne meddelat att vidare bära hans namn." (10 kap. 8 §.)

"Hustrun äge efter äktenskapsskillnad behålla det namn hon genom äktenskapet erhållit eller återtaga det namn hon hade såsom ogift." (11 kap. 31 §.)

Så lyda de nya civilrättsliga stadganden angående gift kvinnas släktnamn, som från och med 1921 års ingång äro att tillämpa å därefter ingångna äktenskap.¹ Med nämnda stadganden böra sammanställas följande bestämmelser i Kungl. förordningen den 5 december 1901 angående antagande av släktnamn, vilka genom Kungl. förordningen den 11 oktober 1920 erhållit sin nuvarande lydelse:

"Anteckning i kyrkobok därom, att någon antagit nytt släktnamn må ske endast: 4. då enligt Nya Giftermålsbalken hustru anmält sig bära sitt eget och mannens släktnamn i förening eller franskild hustru återtagit det namn hon hade såsom ogift" (§ 7).

"Den som är gift, må allenast i förening med maken göra anmälan eller ansökan, som i denna förordning avses; dock att utan hinder härav hustru äger själv anmäla sig bära sitt eget och mannens släktnamn i förening" (§ 1).

Med de nya bestämmelserna angående gift kvinnas släktnamn har under skriven lags fasta och klara gränser inordnats ett område av namnrätten, där åtminstone under den närmast föregående tiden en viss osäkerhet varit rådande. 1734 års lag har som bekant inga uttryckliga stadganden i ämnet, ehuru uti bestämmelsen i Giftermålsbalkens 9 kap. 1 §, att hustrun följer mannens stånd

och villkor, stundom intolkats såväl rätt som skyldighet för henne att bära hans släktnamn.² SCHREVELIUS räknar till hustruns särskilda rättig-

¹ Lag om införande av Nya Giftermålsbalken § 5 mom. 1, jfr mom. 3.

² Så WINROTH: Handbok i Svensk civilrätt II sid. 8.

heter bl. a. den, att hon med äktenskapet "antager mannens tillnamn."¹ Kungl. förordningen den 5 december 1901 angående antagande av släktnamn, som väl torde få anses såsom en mer eller mindre provisorisk lösning på administrativ väg av vissa namnrättsliga spörsmål i avvaktan på en mera tidsenlig lagstiftning, förutsätter visserligen, att äkta makar i allmänhet bära samma tillnamn,² men förbigår i övrigt frågan om gift kvinnas släktnamn med så gott som fullständig tystnad. Endast frånskild hustrus namnrätt har här i visst avseende vunnit beaktande.³ Det ser emellertid ut, som om redan under 1600-talet frågan om hustrus tillnamn varit föremål för en reglering i lagstiftningsväg. Så omtalas på ett ställe av Sophie Adlersparre⁴ "en förordning i slutet av 1600-talet, att hustrun skulle avsäga sig sitt eget namn och antaga mannens". Någon sådan har emellertid ej kunnat återfinnas i tillgängliga tryckta samlingar av Kungl. förordningar.

Vill man följa den historiska utvecklingen inom vårt land av namnskicket i detta särskilda avseende, behöver man ej gå synnerligen långt tillbaka i tiden av den enkla anledningen, att släktnamn över huvud taget ej började användas i Sverige i någon större utsträckning förr än ett gott stycke in på 1600-talet. Visserligen var det redan tidigare brukligt att bära ett tillnamn, särskilt bland de förnämre, men dessa namn fyllde på långt när ej den funktion, som senare tillkom de verkliga släktnamnen. De återfinnas mera sällan i underskrifter och buros icke alltid av alla en släkts medlemmar.⁵ Ett är säkert. Om gift kvinna under 1500- eller större delen av 1600-talet bär ett tillnamn, är detta icke det, som tillkommer hennes make, utan hennes eget, om hon är av så hög börd, att hon äger ett adligt namn, eljest nyttjar hon sin faders förnamn i genitivform med -dotter tillfogat. Stockholms hjältemodiga försvararinna mot danskarna år 1520 kallas sålunda utan undantag Kristina (Nilsdotter) Gyllenstjerna, däremot icke Kristina Sture, och Gustaf Vasas behjärtade räddarinna undan förföljarna nämnes överallt i urkunderna med sitt flicknamn, Barbro Stigsdotter, ehuru hon var gift med Arendt Persson. En av de första mera kända kvinnor, som antagit sin mans tillnamn, lär ha varit Rutger von Aschebergsdotter Margareta, som, gift år 1691 med översten Kjell Kristoffer Barnekow, tidtals säges ha skött sin mans regemente. Men dylik namnförändring hörde till sällsyntheterna. Även om i slutet av 1600-talet utfärdats en Kungl. förordning, att hustrun skulle antaga mannens tillnamn, synes denna aldrig ha varit mycket annat än en död bokstav, ty långt senare bibehölls det gamla bruket, att gift kvinna använde endast

¹ SCHREVELIUS: Lärobok i Sveriges allmänna nu gällande civilrätt II sid. 65.

² K. F. d. 5 dec. 1901 § 7 st. 4.

³ K. F. d. 5 dec. 1901 § 1.

⁴ ESSELDE: Några utkast till den svenska kvinnans historia i Tidskrift för Hemmet, årg. 14 sid. 5.

⁵ TEGNÉR: Om svenska familjenamn i Nordisk Tidskrift 1882 sid. 8 ff.

sitt eget släktnamn såsom tillnamn. Ännu "Herdinnan i Norden" behåller sitt fadersnamn Nordenflycht, fastän hon är gift med Fabricius, och "Tegnér's biktmoder", Martina von Schwerin, skriver sig oftast Martina Törngren, ehuru hon mänskligt att döma borde ha föredragit mannens adliga namn framför sitt eget ofrälse. Detta namnskick synes ha varit djupt rotat, ty först inemot slutet av 1700-talet synes det ha börjat komma mera allmänt ur bruk för att så småningom avlösas av den i det övriga Europa redan sedan längerådande seden, att hustrun bär sin mans släktnamn. En ny fas i utvecklingen representeras av det på senare tid allt mera allmänt praktiserade bruket, att gift kvinna till mannens namn fogar sitt eget namn såsom ogift. Ja, en viss tendens synes kunna spåras i riktning mot ett återupptagande av den gamla seden, att hustru använder endast sitt eget tillnamn.

I fråga om äkta makars tillnamn har helt naturligt i vår patriarkaliska samhällsordning i allmänhet företrädde givits åt mannens släktnamn. Undantag givas dock från denna regel, som även underkastats en hel del modifikation. Lagstiftning och sedvänjor hos skilda folk och under olika tider ha därför att uppvisa en tämligen brokig provkarta på de sätt, varpå denna fråga lösts. Följande alternativ må här framhållas:

1. Mannens släktnamn blir gemensamt. Hustrun förlorar sitt eget namn med äktenskapets ingående. (Svensk Kungl. förordning i slutet av 1600-talet. Förslag till ändring av art. 214 i Code Napoléon ¹).

2. Mannens släktnamn blir gemensamt. Hustrun har rätt och skyldighet att bära detta, men är därjämte berättigad att nyttja sitt eget tillnamn. (Nya Giftermålsbalken, tysk rätt², spansk rätt³, kinesiska lagboken⁴).

3. Vardera makens släktnamn blir gemensamt. Hustrun är berättigad och i allmänhet förpliktad att bära mannens tillnamn och är därjämte befogad att bära sitt eget släktnamn. Mannen har viss rätt men ingen skyldighet att nyttja hustruns släktnamn. (Fransk sedvanerätt⁵, schweizisk rätt⁶, Lothringsk sedvänja⁷).

4. Mannens och hustruns släktnamn slås ihop till ett för familjen i dess helhet gemensamt tillnamn, "nom conjugale". (Art. 36 i Code civil för republiken San Marino ⁸).

5. Hustruns släktnamn blir gemensamt. Såväl mannen som

¹ BLONDEL: Étude juridique sur le nom patronymique, Paris 1905, sid. 88.

² KOHLER: Das Namenrecht der Ehefrau. Archiv für die civilistische Praxis 1911 sid. 246.

³ HALLAGER: Om Personnavne efter norsk og fremmed Ret, Kristiania 1895, sid. 103 not. 1.

⁴ SANTARO OKAMATSU: Du mariage et du divorce selon les coutumes de l'île de Formose. Clunet 1903 sid. 116, 121.

⁵ BLONDEL a. a. sid. 79.

⁶ EGGER: Kommentar zum schweizerischen Zivilgesetzbuch sid. 125.

⁷ Nordisk Familjebok under rubriken "Namn".

⁸ BLONDEL a. a. sid. 94.

hustrun nyttja detta uteslutande eller företrädesvis. (Sedvänja i vissa Dalasocknar. Bruk i vissa trakter av Nordtyskland, där mannen understundom till hustruns namn fogar sitt eget med tillägg av "geborener" ¹).

6. Vardera maken nyttjar uteslutande sitt eget släktnamn. (Svenskt namnskick t. o. m. 1700-talet).

I Nya Giftermålsbalken har frågan om äkta makars släktnamn lösts i enlighet med alternativ 2. "I anslutning till härskande ordning icke blott i vårt land utan bland kulturfolken i allmänhet" har här fastslagits, att hustru med vigseln erhåller mannens släktnamn ², varjämte det understundom praktiserade bruket, att gift kvinna bär sitt eget namn i förening med mannens, blivit lagfäst med förbehåll, att därom skall göras viss anmälan.

"Hustrun erhåller med vigseln mannens släktnamn." Denna rättsverkan av äktenskapet inträder med vigselns fullbordan, utan att det erfordras någon därpå riktad handling från någon av kontrahenterna.

Namnförvärvet innebär för hustruns del en *rätt* till mannens släktnamn. Denna rätt uppkommer med äktenskapets ingående, men upphör icke utan vidare vid dess upplösning. Såväl änka som frånskild hustru synas efter dödsfallet resp. laga kraft vunnen dom på äktenskapsskillnad hava samma anspråk på mannens namn som under äktenskapets bestånd, och även efter återgång kvarstår principiellt kvinnans rätt att bära mannens tillnamn. Det senare framgår e contrario av bestämmelserna i 10 kap. 8 § av Nya Giftermålsbalken, enligt vilket lagrum domstol på mannens yrkande endast i vissa bestämda fall kan meddela förbud för hustrun att vidare bära hans namn.

Rätten till mannens släktnamn innebär för gift kvinna dels en befogenhet att

begagna sig av detsamma såväl i privatlivet som offentligt, dels ett anspråk på att av andra betecknas med detta namn. Det ingår i hennes namnteckning, och hon är berättigad att begagna det vid underskrift av handlingar, av vad slag det vara må. Idkar hon handel eller annan näring, med vars utövande följer skyldighet att föra handelsböcker, ingår i hennes firma det namn hon erhållit genom giftermålet.

Mannen eller hans släkt kunna ej hindra hustrun att bära hans namn, även om hon skulle missbruka det. Man tänke sig det fall, att en sångerska eller varietéartist under sitt namn som gift uppträder på ett illa känt ställe eller att en gift kvinna eljest under särskilt uppseendeväckande former för ett lastbart liv och fläckar sin mans namn. Även om ett dylikt missbruk från hustruns sida är skillnadsorsak såsom ett åsidosättande i märklig mån av plikterna mot mannen och barnen (11 kap. 2 §), finnes ingen utväg att hindra

¹ KUHLENBECK, citerad av OPET: Das Namenrecht des bürgerlichen Gesetzbuchs. Archiv für die civilistische Praxis 1897 sid. 341 not 8.

² Lagberedningens förslag till revision av Giftermålsbalken och vissa delar av Ärvdabalken IV. Stockholm 1918, sid. 220.

henne att uppträda under hans namn. Gift kvinnas rätt att "efter äktenskapsskillnad behålla det namn hon genom äktenskapet erhållit" (11 kap. 31 §) är nämligen ej underkastad någon inskränkning. Ej ens om hon uppsåtligt bragt sin make om livet, eller varit delaktig i sådant brott, — varmed i lagen förbundits förlust av giftorätt i den dödes egendom (6 kap. 7 §) — har stadgats någon påföljd i form av förlust av rätten till mannens namn.

Ej heller om äktenskap går åter, föranleder ett enbart namnmissbruk från kvinnans sida, att förbud kan meddelas henne att vidare bära mannens namn. Dylikt förbud kan på mannens i återgångsmålet framställda yrkande såsom ovan nämnts av domstol meddelas endast i vissa av lagen bestämda fall. Detta kan sålunda ske, under förutsättning att mannen vid vigseln var i god tro men hustrun ej, först och främst, om äktenskap går åter, emedan kontrahenterna voro syskon, voro i rätt upp- och nedstigande släktskap eller svägerlag med varandra eller ock enderas tidigare äktenskap vid vigseln ännu bestod och ej senare blivit upplöst, utan att talan om återgång blivit väckt (10 kap. 8 §, jfr 1 §, ibm samt 2 kap. 7, 9 och 10 §§.) Det kan vidare ske, om mannen vunnit återgång, emedan han vid vigseln varit sinnessjuk eller sinnesslö (10 kap. 8 § jfr 2 § ibm) eller om hans återgångstalan bifalles på den grund,

1. att han vid vigseln befunnit sig i tillfällig sinnesförvirring eller annat sådant tillstånd, som utesluter rättslig handlingsförmåga,

2. att han av misstag låtit viga sig vid annan än sin trolovade eller utan att vilja ingå äktenskap,

3. att honom ovetande hustrun vid vigseln led av fallandesot, som härrör av

överbäggande inre orsaker, k6nssjukdom i smittosamt skede eller spetälska eller var obotligt vanför till äktenskap,

4. att han bedragits till äktenskapet därigenom, att han blivit av hustrun genom falsk uppgift eller svikligt förtigande vilseledd angående vem hon är eller angående sådana omständigheter rörande hennes tidigare liv, som skäligen bort avhålla honom från äktenskapets ingående eller

5. att han blivit tvungen till äktenskapet, allt under förutsättning, att omständighet, som sålunda föranlett återgång, vid vigseln varit känd för hustrun (10 kap. 8 §, jfr 3 § ibm).

Har i återgångsmål i enlighet med vad ovan sagts förbud meddelats kvinnan att vidare bära mannens namn, upphör hennes rätt till detta så snart beslutet härom vunnit laga kraft. Har dylikt förbud däremot ej blivit meddelat, står det henne fritt att antingen behålla det namn hon genom äktenskapet erhållit eller återtaga det namn hon hade såsom ogift (10 kap. 4 §, jfr 11 kap. 31 §.) Kvinna, som förut varit gift, torde således ej äga återgå till sitt under ett föregående äktenskap burna tillnamn.

Vissa omständigheter kunna, om de föranleda återgång, medföra förbud för hustrun att vidare bära mannens namn, medan om de giva anledning till äktenskapsskillnad, hon är oförhindrad att bibehålla det genom äktenskapet förvärvade tillnamnet. Så om kvinna

gör sig skyldig till tvegifte. Om på grund härav det senare äktenskapet återgår, kan, om hustrun varit i ond tro, förbud meddelas henne att begagna sig av mannens släktnamn. Samma förhållande är enligt 11 kap. 7 § i Nya Giftermälsbalken skillnadsorsak i det tidigare äktenskapet, om mannen anställer talan därom inom sex månader från det han fick kännedom om den nya vigseln. I det senare fallet finnes däremot ingen möjlighet att fräntaga hustrun rätten till mannens namn. Om k6nssjukdom hos kvinnan enligt bestämmelserna i 10 kap. 3 § Nya Giftermälsbalken ger anledning till återgång, kan detta likaså, om hon vid vigseln haft kunskap om sjukdomen, medföra förlust för henne av rätten till mannens släktnamn, medan, om samma förhållande föranleder äktenskapsskillnad enligt 11 kap. 9 § Nya Giftermälsbalken, hustrun är bibehållen vid sin rätt till detta namn.

Att gift kvinna med vigseln erhåller mannens släktnamn, medför å andra sidan, att hon är *skyldig* att bära detta så länge äktenskapet består. Uppl6ses äktenskapet med mannens död, torde plikten för hustrun att bära hans tillnamn ej utan vidare bortfalla utan bör nog anses kvarstå under hela hennes återstående levnad resp. tills hon ingår nytt äktenskap. I sistnämnda fall undantränges det självfallet av det nya äktenskapliga namnet. Uppl6ses åter äktenskapet genom skillnad eller går det åter, bortfaller hustruns plikt att bära mannens släktnamn i och med laga kraftvunnen skillnads- resp. återgångsdom. Kvar står härefter endast rätten till detta namn med undantag för de fall, då i återgångsmål förbud i detta avseende blivit meddelat.

Skyldigheten för gift kvinna att bära mannens släktnamn medför, att hon är förpliktad att under alla livets förhållanden uppträda under detta namn. Det ingår

således obligatoriskt i hennes namnteckning. Startar hon efter vigseln en affär, skall hennes firma innehålla det tillnamn hon erhållit genom äktenskapet.¹

En författarinna eller konstnärinna är vidare skyldig att efter vigseln skriva sig med mannens tillnamn, även om hon slagit igenom före äktenskapet. Det hjälper icke, att hennes eget namn är aldrig så berömt eller att tillfogandet av mannens namn till äventyrs skulle helt och hållet förrycka den rent yttre effekten av hennes konstnärsnamn. Skyldigheten för hustrun att bära mannens släktnamn torde med den formulering, som givits åt 5 kap. 15 § Nya Giftermålsbalken, vara oomtvistlig. Om däremot gift kvinna under utövande av konstnärs- eller författarskap uppträder under pseudonym, kan enligt sakens natur ej fordras, att hon därjämte bär mannens släktnamn.²

Utom rätt och skyldighet att bära mannens släktnamn har gift

¹ Lag den 13 juli 1887 angående handelsregister, firma och prokura § 9.

² En dylik kombination har praktiserats av den danskfödda författarinnan Laura Mohr, känd under pseudonymen Laura Marholm, vilken efter sitt giftermål med skalden Ola Hansson enligt uppgift kallar sig Laura Marholm Hansson.

kvinna även rätt att bära sitt eget i förening med mannens, detta enligt stadgande i andra punkten av 5 kap. 15 § Nya Giftermålsbalken. Med gift kvinnas "eget" namn avses här "det namn hon hade såsom ogift."¹ Någon rätt för hustru, som förut varit gift, att till mannens namn föga ett släktnamn, som hon förvärvat i ett föregående äktenskap, förefinnes alltså icke.

Bestämmelsen i andra punkten av 5 kap. 15 § Nya Giftermålsbalken tjänar syftet att fastslå gift kvinnas rätt att under äktenskapet bära även sitt eget släktnamn. Fråga är emellertid, om icke en sådan rätt måste anses tillkomma henne detta stadgande förutan. Lagstiftarna synas ha utgått från uppfattningen, att rätten till flicknamnet principiellt skulle gå förlorad med vigseln, då hustrun erhåller mannens släktnamn. Sistnämnda namnförvärv vore då att betrakta såsom en ren substitution. Därpå tyder redan formuleringen av ifrågavarande stadgande: "Hustrun erhåller med vigseln mannens släktnamn; *dock* må hon bära sitt eget och mannens namn i förening *om* hon gör anmälan därom etc." ... I samma riktning peka även motiven till sagda lagrum. "Det förekommer dock numera emellanåt", heter det där, "att hustrun önskar i förening med mannens namn bära det namn hon hade såsom ogift. *Hinder* för en dylik anordning synes icke böra av lagen uppställas, och *därför* har jämväl upptagits ett stadgande om hustruns rätt i berörda hänseende."

I realiteten är emellertid redan den frånskild hustru tillerkända befogenheten att efter eget avgörande "återtaga det namn hon hade såsom ogift" (11 kap. 31 §) svår att förklara, om man icke får förutsätta att principiellt en rätt till detta namn hela tiden måste anses ha tillkommit henne.² Än mera svårförklarlig vore utan samma förutsättning bestämmelsen i 1 § av lagen den 14 juni 1917, att barn

utom äktenskap, vars moder är gift eller franskild hustru, erhåller det släktnamn, som tillkommer modern såsom ogift. Hade den sistnämnda genom sitt äktenskap förlorat rätten till sitt flicknamn, torde hon icke kunna överföra någon rätt till detsamma på sitt barn.

Härtill kommer, att ett fullständigt utslocknande av rätten till det gift kvinna före äktenskapet tillkommande släktnamnet ej torde vara förenligt med själva namnrättens begrepp. Så som modern rättsvetenskap utformat detta, är rätten till ett namn en del av personligheten själv, som principiellt ej går under, förr än den senare upphör att vara till. Släktnamnet är den del av ett modernt personnamn, som angiver relationen mellan en viss individ och en släkt. Hos de gamla romarna upphörde som bekant med äktenskapet varje rättsligt samband mellan den gifta kvinnan och hennes fädernesläkt, och detta fick sitt uttryck även i namnet. Hade hon förut betecknats såsom sin faders dotter, erhöll hon efter äktenskapets ingående i likhet med barnen och slaverna såsom tillnamn mannens namn i genitivform. Även hos kineserna i våra dagar ut

¹ Lagberedningens förslag till revision av Giftermålsbalken och vissa delar av Ärvdabalken IV sid. 220.

² Jfr OPET a. a. sid. 340.

träder kvinnan ur sin egen släkt, men "elle conserve son propre nom de famille en y adjoignant celui de son mari."¹ Enligt vår rättsuppfattning fortsätter emellertid samhörigheten mellan den gifta kvinnan och hennes släkt även sedan hon inträtt såsom medlem av mannens familj. Att hon som ett yttre kännetecken på detta sitt medlemskap antager mannens tillnamn, vilket under äktenskapet av rent praktiska skäl blir dominerande, torde ej kunna anses innebära, att rätten till hennes eget släktnamn går förlorad, utan endast, att detta i regel skjutes undan och så att säga blir latent under äktenskapets bestånd.²

Medan gift kvinna torde vara obetingat skyldig att under äktenskapets bestånd och även såsom änka bära sin makes tillnamn och endast efter viss anmälan har rätt att därtill foga sitt eget släktnamn, har, såsom redan i det föregående antytts, gift kvinna såväl efter återgång som efter äktenskapsskillnad betydligt friare händer i detta avseende. Reglerna för kvinnans rätt till mannens släktnamn efter återgång ha i det föregående berörts. Åt franskild hustru har genom bestämmelserna i 11 kap. 31 § Nya Giftermålsbalken inrymts en synnerligen vidsträckt valrätt mellan "det namn hon genom äktenskapet erhållit" och "det namn, som tillkom henne såsom ogift." Hon kan efter eget skön bibehålla det förra eller återtagad senare. Någon anmälningsskyldighet synes icke föreligga i någotdera fallet. Ej heller har stadgats någon preklusionstid för denna franskild hustru tillerkända valrätt, varför, sedan hon någon tid använt sig av mannens tillnamn, hon strängt taget hur lång tid som helst efter skillnadsdomen torde vara befogad att återtaga sitt flicknamn och alltså även påfordra att få anteckning härom verkställd i kyrkoboken enligt bestämmelserna i Kungl. förordningen den 5 december 1901 angående antagande av släktnamn. Att hon efter dylik en gång

skedd anteckning i kyrkoboken ej kan anses berättigad att återgå till det äktenskapliga namnet, får väl utläsas ur uttrycket "behålla" i 11 kap. 31 §, vilket uttryck förutsätter ett oavbrutet nyttjande. Franskild hustru synes vidare endast ha en alternativ rätt till de båda ifrågavarande namnen ("Hustrun äge efter äktenskapsskillnad behålla det namn hon genom äktenskapet erhållit *eller* återtaga det namn hon hade såsom ogift") och är icke befogad att återgå till ett släktnamn, som tillkommit henne i ett tidigare äktenskap.

Gift kvinnas namnförhållanden gestalta sig alltså enligt Nya Giftermålsbalkens bestämmelser efter följande schema. Hon är berättigad att bära:

1. *I äktenskapet.* Mannens släktnamn + eventuellt flicknamnet.

2. *Efter äktenskaps upplösning.*

a) genom mannens död: Mannens släktnamn + eventuellt flicknamnet,

¹ OKAMATSU: Du mariage et du divorce selon les coutumes de l'île de Formose. Clunet 1903, sid. 116.

² Jfr i detta avseende KOHLER a. a. sid. 247, OPET a. a. sid. 341.

b) genom skillnad: Mannens släktnamn eller enbart flicknamnet.

3. *Efter återgång.*

a) om förbud meddelats hustrun att vidare bära mannens namn: Flicknamnet,

b) om dylikt förbud ej meddelats: Tillnamn, som hon erhållit i det återgångna äktenskapet, eller enbart flicknamnet.

Märta Björnbom Romson.